

Українському вченому в галузі лісотранспорту, засновнику нового наукового напрямку — екологічні технології лісотранспорту, громадському діячеві, дійсному членові НТШ (від 17 грудня 2005 р.),— професорові Нестору Библюку виповнюється 75 років.

Ювіляр народився 16 червня 1935 р. у мальовничому куточку Карпатського передгір'я, у м. Косові, в родині з давніми духовними традиціями. Родовід мами, Надії Гукевич з Абрисовських, тісно пов'язаний з трьома галицькими священицькими родинами — Жуковських, Абрисовських і Гукевичів. Її прадід Іван Жуковський (1810—1884), парох церкви св. Петра і Павла у Львові, викладач української словесности та мови у Львівському університеті та в академічній гімназії Львова, активний учасник революції 1848 р., член Руської ради, співавтор відозви до українського народу, автор проєкту фонетичного правопису та низки статей. Дід мами Йосип Абрисовський, старокосівський священик, був одним із засновників товариства „Просвіта“ і товариства „Народний дім“ у Косові. Його коштом у Косові збудовано читальню та насипано символічну могилу в пам'ять про Т. Шевченка. В Абрисовських часто бували художник І. Труш з дружиною Аріадною, М. Павлик, І. Франко, М. Коцюбинський, щоліта відпочивала Ольга Кобилянська.

У колекції Н. Библюка зберігається кілька робіт І. Труша, зокрема портрети Юлії Абрисовської (прабабці) і Олени Гукевич (бабці), портрети Т. Шевченка й автопортрет художника Савина Абрисовського (брата Олени), який навчався разом з І. Трушем в Академії красних мистецтв у Кракові.

Батько мами, Костянтин Гукевич, закінчив Вищу будівельну школу у Відні, мав звання старшого комісара лісництва, працював у різних місцевостях Галичини й Австрії. У Відні очолював товариство „Січ“, організовував і вів драматичні гуртки. Цю любов до самодіяльного театру перейняла і його донька, Надія. Старший брат Костянтина — Василь Гуревич — працював лікарем у Львові, а з 1908 р. — в Одесі, громадський діяч, член Математично-природописно-лікарської секції НТШ та інших громадських організацій, засуджений до страти й розстріляний у 1937 р., реабілітований посмертно.

Мама, Надія Гукевич, закінчила учительську семінарію в Коломиї, одночасно також приватну музичну школу, грала в інструментальному оркестрі на віолончелі, брала участь у громадському житті Косова та спортивних змаганнях за товариство „Сокіл“. Працюючи вчителькою, була керівником колективів художньої самодіяльности й виступала на самодіяльній сцені як виконавець головних ролей у п'єсах українських класиків.

Тато, Іван Библюк, навчався у Таємному університеті у Львові, Карловому університеті у Празі та Львівському університеті. Юрист, мав ступінь магістра права і звання надзвичайного члена Союзу

українських адвокатів у Львові. Підтримував тісні зв'язки з товаришами студентських років Миколою Колесою, Лесею Кривицькою і Мар'яном Крушельницьким. Як талановитий актор і режисер І. Библюк зробив вагомий внесок у становлення самодіяльного театру в Косові, який у 1963 р. отримав звання народного.

Нестор Библюк виріс у родинній атмосфері доброти, взаєморозуміння, гуманности, творчих пошуків і громадської активности. Ще з дитинства під впливом батьків захоплювався художньою самодіяльністю і спортом спочатку під керівництвом мами у хоровому, танцювальному й інструментальному гуртках, згодом у драматичному гуртку виконував головні ролі у п'єсах „На краю села“, „Товариші“ та ін.

Доля розпорядилася так, що майже все свідоме життя Нестора Библюка пов'язане з лісовою галуззю господарства та Львівським лісотехнічним інститутом (нині Національний лісотехнічний університет України).

Навчаючись в інституті на лісоінженерному факультеті (1952—1957), захоплювався туризмом, відвідував секцію альпінізму й туризму при будинку вчених у Львові.

Після чотирьох років виробничої діяльности на посадах майстра лісозаготівлі у Надвірнянському ліспромгоспі, інженера та старшого інженера Мінлісгоспу Станіславського раднаргоспу і навчання в аспірантурі Львівського лісотехнічного інституту пройшов шлях від асистента до професора. У 1993 р. він єдиний в Україні захистив докторську дисертацію з проблеми моделювання процесів руху лісотранспортних машин. З 1994 р. — незмінний завідувач кафедри лісових машин і гідравліки. В 1997—2004 рр. — голова спеціалізованої ради „Машини і процеси лісівничого комплексу“ з захисту докторських дисертацій.

Головні напрями наукової діяльности — динаміка лісових машин, екологічні технології лісозаготівлі, історія лісотранспорту.

Наукові і педагогічні досягнення — три монографії („Основи динаміки колесних лесотранспортних машин“ (Львів, 1989) та ін.) підручники і навчальні посібники („Лісотранспортні засоби: Теорія. Підручник“ (Львів, 2004) та ін.) і понад 180 статей. Окрема сторінка — творчі контакти зі спорідненими університетами в Брно, Празі, Зволені, Кракові, Любліні, Москві, Мінську та ін.

У 1993—1994 рр. був ініціатором створення і очолив громадські організації „Регіональне об'єднання дослідників Гуцульщини“ і „Центр інженерної екології“ та Комісію екологічних технологій у матірньому Науковому товаристві ім. Шевченка у Львові. У 2004 р. був засновником Косівського осередку НТШ, очолив координаційну раду осередку і редакційну колегію праць осередку „Красзнавство“. Здійснював добір і формування статей трьох перших томів праць Косівського осередку і Комісії екологічних технологій НТШ.

У 1994 р. очолив творчий колектив з підготовки і видання четвертого—шостого томів „Історії Гуцульщини“ як продовження започаткованої у 1950-х рр. праці у Чикаго (США) колективного авторів під керівництвом М. Домашевського й Василя Стефурака.

У 1991—1994 рр. Нестор Библюк брав активну участь в організації художньої самодіяльності товариства „Гуцульщина“ у Львові, зробив спробу створити Гуцульський театр, що завершилося формуванням молодіжного колективу з учнів і студентів Львова і постановкою вистави „Веління природи“ за „Камінною душею“ Гната Хоткевича. Сам написав сценарій, був художнім керівником вистави і виконував ролі ведучого, священика й опришка. Згодом колектив театру цією та іншою виставами підтвердив звання народного під час чергової атестації.

За багатогранну діяльність Н. Библюка відзначено почесними грамотами Міністерства освіти і науки України (1999, 2004), Державного комітету лісового господарства України, Кабінету Мі-

ністрів України, пам'ятною медаллю Технічного університету у Зволені (Словаччина, 2005).

Нестор Библюк постійно працює: відповідно до вимог часу удосконалює методику викладання впровадженої ним дисципліни — теорія, конструкція і розрахунок лісотранспортних засобів, формуючи мультимедійний супровід лекцій та електронний підручник, організовує наукові дослідження з назрілих проблем екології довкілля та енергозбереження, влаштовує зустрічі з відомими вченими, конференції, засідання Секції екотехнології й Косівського осередку НТШ, публікує статті про відомих митців, життя і творчість яких пов'язані з Косівщиною.

Вітаємо Ювіляра і бажаємо йому подальшої реалізації творчих можливостей.

Олег СТИРАНІВСЬКИЙ

Бібліографічні покажчики до видань Наукового товариства ім. Шевченка